

ရွှေပါရမီ

လက်ကမ်းစာစဉ်(၂၂)

အရှင်ဆန္ဒာမိက

ရွှေပါရမီတောရ

အနှိုင်းမဲ့ဥစ္စာ

ဓမ္မဒါနကုသိုလ်ရှင်

ဓမ္မစကား၊ နေ့တိုင်းကြားက၊ စိတ်ထားပွေးလက်၊ သိဉာဏ်ထက်၏။

.....သို့

အမှတ်တရဓမ္မဒါန

သဗ္ဗဒါနံ ဓမ္မဒါနံ ဇိနာတိ။

အလှူအားလုံးတို့တွင် တရားအလှူသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။

အရဟံဂုဏ်တော်

အရဟံ၊

ကိလေသာကင်းစင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

အရဟံ၊

ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ပင် မကောင်းမှုကို

ပြုတော်မမူသော မြတ်စွာဘုရား။

အရဟံ၊

ပူဇော်အထူးကို ခံယူတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား။

စာမူခွင့်ပြုချက် - ၃၂၀၈၄၆၀၆၁၂

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက် - ၃၂၀၇၇၀၀၆၁၂

မျက်နှာဖုံးပန်းချီ - နေဝင်းအောင်

မျက်နှာဖုံးနှင့် အတွင်းပုံနှိပ်သူ

ဦးကြင်ရွှေ(၀၃၁၀၅)၊ မိသားစုပုံနှိပ်တိုက်

အမှတ်(၉၀-အေ)အောက်ကြည့်မြင်တိုင်လမ်း၊ အလုံမြို့နယ်။

ထုတ်ဝေသူ

တက်လမ်း ဦးရှိန်ဝင်း (၀၃၉၆၄)၊ ရွှေပါရမီဓမ္မစာပေပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့

အမှတ်(၁၉-အေ/၂)၊ ဗိုလ်ရာညွန့်လမ်း၊ ဒဂုံမြို့နယ်။

ဓမ္မဒါန

အနှိုင်းမဲ့ဥစ္စာ

လောကမှာ ရှိရှိသမျှ ပစ္စည်းဥစ္စာအားလုံးထဲမှာ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်းဆိုတဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာဟာ အနှိုင်းမဲ့ဥစ္စာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်းဥစ္စာ ထက် ပိုပြီး စိတ်ကို နှစ်သက်စေနိုင်ပါတယ်။ စိတ်ကို ချမ်းသာစေနိုင်ပါတယ်လို့ နှိုင်းယှဉ်စရာ၊ အစားထိုးစရာထပ် တူပြုစရာ တခြားပစ္စည်းဥစ္စာ မရှိတော့လို့ပါပဲ။

တင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်းဥစ္စာနဲ့ လဲလှယ်သင့်၊ လဲလှယ်ထိုက်တဲ့ တခြားပစ္စည်းဥစ္စာ လောကမှာ မရှိတော့တဲ့ အတွက် တင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်းဥစ္စာဟာ အနှိုင်းမဲ့ဥစ္စာဖြစ်

ရပါတယ်။

ပိုင်ဆိုင်သူရဲ့ စိတ်ကို နှစ်သက်စေတဲ့အရာ၊ ပိုင်ဆိုင်သူရဲ့ စိတ်ကို ချမ်းသာစေတဲ့အရာကို ဥစ္စာလို့ခေါ်ပါတယ်။ ဥစ္စာနည်းနည်းပိုင်ဆိုင်ရင် နည်းနည်း နှစ်သက်တယ်၊ နည်းနည်း စိတ်ချမ်းသာတယ်။ ဥစ္စာများများပိုင်ဆိုင်ရင် များများ နှစ်သက်တယ်၊ များများစိတ်ချမ်းသာတယ်။ နည်းနည်းပဲ ပိုင်ဆိုင်ပိုင်ဆိုင်၊ များများပဲ ပိုင်ဆိုင်ပိုင်ဆိုင်၊ ကိုယ်ပိုင်ဆိုင်တဲ့အရာက ကိုယ့်စိတ်ကို နှစ်သက်စေမှ၊ ချမ်းသာစေမှ ဥစ္စာလို့ခေါ်ပါတယ်။

ဥစ္စာမှန်ရင် ပိုင်ဆိုင်သူရဲ့စိတ်ကို နှစ်သက်စေရ၊ ချမ်းသာစေရပါတယ်။ ပိုင်ဆိုင်သူရဲ့ စိတ်ကို မနှစ်သက်စေနိုင်ရင်၊ မချမ်းသာစေနိုင်ရင် နည်းနည်း၊ များများ၊ ဥစ္စာလို့မခေါ်နိုင်တော့ပါဘူး။

ပိုင်ဆိုင်သူရဲ့ စိတ်ကို နှစ်သက်စေနိုင်၊ ချမ်းသာစေနိုင်တဲ့ ဥစ္စာတွေအားလုံးထဲမှာ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်းဟာ အကောင်းဆုံး၊ အမြတ်ဆုံးဥစ္စာဖြစ်ပါတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်းရှိမှသာ မိမိပိုင်ဆိုင်တဲ့ပစ္စည်း

ဥစ္စာ (နည်းနည်း၊ များများ)က မိမိစိတ်ကို နှစ်သက်ပျော်ရွှင်မှု၊ ချမ်းသာမှု ပေးနိုင်လို့ပါပဲ။

တင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်းသာ မရှိရင် မိမိမှာ ပိုင်ဆိုင်တဲ့ပစ္စည်းဥစ္စာ နည်းနည်းလေးကလည်း မိမိကို စိတ်ချမ်းသာမှု မပေးနိုင်ပါဘူး။ များများကြီးကလည်း မိမိကို စိတ်ချမ်းသာမှု မပေးနိုင်ပါဘူး။ မိမိကို စိတ်ချမ်းသာမှု မပေးနိုင်ဘူးဆိုမှတော့ မိမိပိုင်ဆိုင်တဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာဟာ နာမည်ခံပစ္စည်းဥစ္စာပဲ ဖြစ်တော့မှာပေါ့။ တကယ့် ပစ္စည်းဥစ္စာအစစ် ဘယ်ဖြစ်နိုင်ပါတော့မလဲ။

“တင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်း”ဆိုတာ “သန္တုဋ္ဌိ”ဆိုတဲ့ ပါဠိစကားလုံးကို ပရိယာယ် မြန်မာစကားလုံးတစ်ခုနဲ့ အသွင်ဖလှယ်ထားခြင်းမျှသာ ဖြစ်ပါတယ်။ သန္တုဋ္ဌိဆိုတဲ့ စကားလုံးရဲ့ မူရင်းအနက်အဓိပ္ပာယ် မဟုတ်ပါဘူး။

သန္တုဋ္ဌိဆိုတဲ့ စကားလုံးရဲ့ မူရင်းအနက် အဓိပ္ပာယ်ကိုသိဖို့အတွက် သန္တုဋ္ဌိကို သံတစ်ပုဒ်၊ တုဋ္ဌိတစ်ပုဒ် နှစ်ပုဒ်ခွဲပြီး စဉ်းစားကြည့်ကြရအောင်။ (သန္တုဋ္ဌိ = သံ+တုဋ္ဌိ။)

တုဋီဆိုတာ နှစ်သက်ခြင်း၊ သံဆိုတာ (၁) ကိုယ့်ရှိ
တာ၊ (၂) ကိုယ့်ပိုင်တာ (၃) တရားသောနည်းနဲ့ရတာ။
သန္တုဋီ (သံ+တုဋီ)ဆိုတာ (၁) ကိုယ့်ရှိတာနဲ့နှစ်သက်ခြင်း၊
(၂) ကိုယ့်ပိုင်တာနဲ့ နှစ်သက်ခြင်း၊ (၃) တရားသောနည်းနဲ့
ရတာနဲ့ နှစ်သက်ခြင်းလို့ အဓိပ္ပာယ်ရပါတယ်။

ကိုယ့်ရှိတာနဲ့ နှစ်သက်တာ၊ ကိုယ့်ပိုင်တာနဲ့ နှစ်
သက်တာ၊ တရားသဖြင့် ကိုယ့်ရတာနဲ့ နှစ်သက်တာကို
တင်းတိမ်ရောင့်ရဲတယ် လို့ခေါ်ပါတယ်။

ဟုတ်ပါတယ်။ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲတဲ့သူဆိုတာ
ကိုယ့်မှာရှိတဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာနဲ့ နှစ်သက်ကျေနပ်နိုင်ရပါတယ်။
ကိုယ်စွမ်း၊ ဉာဏ်စွမ်းရှိသမျှ ရှာဖွေလို့ရထားတဲ့ ပစ္စည်း
ဥစ္စာနဲ့ စိတ်ချမ်းသာအောင် နေတတ်ရပါတယ်။ ကိုယ့်ရှိ
တာနဲ့ မကျေနပ်ဘဲ ကိုယ့်မှာမရှိသေးတာ၊ မရှိနိုင်တာတွေ
ကို မျှော်တွေး၊ ကျော်ငေးပြီး မကျေမနပ်နဲ့ စိတ်ဆင်းရဲမနေ
ရပါဘူး။

လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသလောက် ကိုယ်လုပ်ခဲ့လို့ ရပိုင်ခွင့်ရှိ
သလောက် ကိုယ်ရခဲ့ပြီးပြီ။ မလုပ်နိုင်တော့တာ၊ မရနိုင်

တော့တာကို ဘာလို့မျှော်လင့်တမ်းတပြီး စိတ်ညစ်နေရမှာလဲ။

နေ့စားအလုပ်လုပ်သူကလည်း ကိုယ့်နေ့တွက် ရသမျှနဲ့ ကျေနပ်ဝမ်းမြောက်ပါ။ အပိုမတောင့်တပါနဲ့။ လစားအလုပ်လုပ်သူကလည်း ကိုယ့်လတွက်ရသမျှနဲ့ ကျေနပ်ဝမ်းမြောက်ပါ။ အပိုမတောင့်တပါနဲ့။ နှစ်စားအလုပ်လုပ်သူကလည်း ကိုယ့်နှစ်တွက်ရသမျှနဲ့ ကျေနပ်ဝမ်းမြောက်ပါ။ အပိုမတောင့်တပါနဲ့။ ကိုယ်ရနိုင်တာ၊ ကိုယ်ရနေတာနဲ့ ကျေနပ်ဝမ်းမြောက်ပြီဆိုရင် ကိုယ့်ရှိတာနဲ့ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲတဲ့သူဖြစ်ပါပြီ။

နောက်အဓိပ္ပာယ်တစ်ခု၊ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲတဲ့သူဆိုတာ ကိုယ်တကယ်ပိုင်နေတဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာနဲ့ နှစ်သက်ကျေနပ်နိုင်ရပါတယ်။ ကိုယ့်မှာရှိတဲ့ပစ္စည်းဥစ္စာတိုင်း ကိုယ်တကယ်ပိုင်တာမှ မဟုတ်ဘဲ။ ရှိတာနဲ့ပိုင်တာနဲ့ တခြားစီပါ။ ကိုယ့်ရှိတိုင်း ကိုယ်မပိုင်ဘူးဆိုတာ ဥပမာအားဖြင့် ကိုယ့်ပိုက်ဆံ သူများချေးထားတယ်ဆိုပါတော့။ သူများ ချေးထားလို့ သူများလက်ထဲရောက်နေတဲ့ ပိုက်ဆံဟာ တကယ်တော့

ကိုယ့်ပိုက်ဆံပါ။ ကိုယ့်မှာရှိတဲ့ ပိုက်ဆံပါ။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ်မပိုင်
ပါဘူး၊ ချေးထားသူက ပြန်မပေးမချင်း ကိုယ်မပိုင်ပါဘူး။

အဲဒီလို ရှိပြီး မပိုင်တဲ့ပစ္စည်းဥစ္စာတွေအတွက်
လည်း တွေးပြီး စိတ်ဆင်းရဲမနေပါနဲ့။ ဒီလူ ငါ့ပိုက်ဆံ
ပြန်မပေးသေးဘူး၊ ဒီမိန်းမ ငါ့ပိုက်ဆံ ပြန်မဆပ်သေးဘူးနဲ့
သူများလက်ထဲရောက်နေတဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာကို ထပ်တလဲလဲ
တမ်းတပူပန်နေမယ်ဆိုရင် ကိုယ့်ပစ္စည်းမှန်ပေမယ့် တင်း
တိမ်ရောင့်ရဲသူလို့ မခေါ်နိုင်ပါဘူး။

သူများလက်ထဲ ရောက်နေတဲ့ ကိုယ့်ပစ္စည်းကို
တမ်းတမနေဘဲ ကိုယ့်လက်ထဲ တကယ်ရှိ၊ တကယ်ပိုင်နေ
တဲ့ပစ္စည်းနဲ့ ကျေနပ်ဝမ်းမြောက်နိုင်မှသာ တင်းတိမ်ရောင့်
ရဲသူလို့ ခေါ်နိုင်ပါတယ်။

ဒီလိုပြောလိုက်လို့ ကိုယ့်ကြွေး ပြန်မတောင်းရဘူး
လို့ မဆိုလိုပါဘူး။ တောင်းသင့်တဲ့အချိန်၊ တောင်းသင့်တဲ့
နေရာမှာ တောင်းသင့်တဲ့သူဆီက လိုအပ်သလို ကြွေးပြန်
တောင်းရမှာပေါ့။ တောင်းခါမှတောင်း၊ စိတ်ထဲမှာ ထပ်
တလဲလဲ မတွေးနဲ့လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပြန်မရနိုင်

တော့ဘူးဆိုတာ သေချာသလောက် ဖြစ်လာရင်တော့ ကိုယ့်ပစ္စည်း မဟုတ်တော့ဘူးဆိုပြီး အာလယပြတ်သာ စွန့်လွှတ်လိုက်ပါတော့၊ ခေါင်းထဲ ထည့်မနေပါနဲ့၊ စိတ်ဆင်းရဲ ရရုံကလွဲလို့ ဘာမှ အကျိုးမရှိပါဘူး။

နောက်အဓိပ္ပာယ်တစ်ခု၊ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲတဲ့သူ ဆိုတာ တရားသောနည်းလမ်းနဲ့ ရှာဖွေလို့ ရထားတဲ့ ပစ္စည်း ဥစ္စာနဲ့ နှစ်သက်ကျေနပ်နိုင်ရပါတယ်။ တရားသောနည်းနဲ့ ရတဲ့ပစ္စည်းက ကိုယ်လိုချင်သလောက် အတိုင်းအတာ အထိ မရှိလို့ဆိုပြီး မတရားတဲ့နည်း၊ မမှန်ကန်တဲ့နည်းနဲ့ အပိုဆောင်း ထပ်ဖြည့်တာမျိုး မပြုလုပ်ရပါဘူး။

မတရားတဲ့နည်းနဲ့ ရှာလို့ရထားတဲ့ ပစ္စည်းဟာ ကိုယ့်ပစ္စည်းမှန်ပေမယ့် ကိုယ့်ရှိတာနဲ့ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲ တယ်လို့ မဆိုနိုင်ပါဘူး။ မတရားတဲ့နည်းနဲ့ ရှိတဲ့အရှိကို “ကိုယ့်ရှိတာလေးနဲ့” ဆိုတဲ့ သူတော်ကောင်းစကားထဲမှာ ဘယ်လိုမှ ထည့်သွင်းလို့ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။

အောက်ဆိုင်တွေ၊ အပေါ်ဆိုင်တွေနဲ့ နည်းမျိုးစုံ ခွင်ရိုက်ပြီး စီးပွားရှာတတ်တဲ့သူတွေဟာ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲ

ခြင်းရဲ့ အရသာကို တန်ဖိုးမထားတတ်တဲ့သူတွေပါပဲ။ ဒီ ဘဝမှာလည်း စိတ်ချမ်းသာမှု မရနိုင်သလို သံသရာမှာ လည်း အကြီးအကျယ် ဆင်းရဲတွင်းနက်ကြမယ့်သူတွေပါ။

“သူများ မိုးခါးရေ သောက်ရင် ငါလည်း သောက် မယ်” ဆိုတဲ့ ခပ်ညံ့ညံ့လူတွေရဲ့ အပေါ်စားစိတ်ဓာတ်မျိုးကို ဖယ်ရှားပြီး “မစားရလို့ လျှာပေါ် မြက်ပေါက်ပြီး သေရင် သေသွားပါစေ” ဆိုတဲ့ လူမြတ်စိတ်ဓာတ်မျိုး မွေးမြူနိုင်မယ် ဆိုရင် မတရားတဲ့နည်းနဲ့ စီးပွားမရှာတော့ဘဲ တရားတဲ့ နည်းနဲ့သာ စီးပွားရှာတော့မှာဖြစ်တဲ့အတွက် တင်းတိမ် ရောင့်ရဲသူ ဖြစ်ပါပြီ။

တစ်ခါတုန်းက မြို့မှာ အစားကောင်း၊ အသောက် ကောင်းတွေ စားနေရတဲ့ ကျီးကန်းတစ်ကောင်ဟာ မြို့မှာ စားရတဲ့ အစားအသောက်တွေနဲ့ ကျေနပ်နှစ်သက်မှု၊ တင်း တိမ်အားရမှု မရှိတဲ့အတွက် တောမှာရှိတဲ့ အစားကောင်း အသောက်ကောင်းတွေလည်း သွားစားလိုက်ဦးမယ်ဆိုပြီး တောအုပ်တစ်ခုဆီကို ပျံသန်းလာခဲ့ပါတယ်။

တောအုပ်ထဲရောက်တော့ ဘုရားလောင်း ငုံးက

လေးနဲ့ တွေ့ပါတယ်။ ငုံးကလေးက ၀၀တစ်တစ် ချစ်စရာ
လေးပါ။ ကျီးကန်းကတော့ ပိန်ပိန်ခြောက်ခြောက် မွဲမွဲ
ကပ်ကပ်လေးပါ။

ငုံးကလေးက ကျီးကန်းကို . . .

“အဆွေကျီး၊ အသင်ဟာ မြို့မှာ အင်မတန် မွန်
မြတ်တဲ့ စားကောင်းသောက်ဖွယ်တွေ စားနေရပါရက်နဲ့
ဘာဖြစ်လို့ ပိန်နေရတာလဲ”

လို့ မေးပါတယ်။

“အဆွေငုံး၊ အကျွန်ုပ်ဟာ မြို့မှာ အင်မတန်မွန်
မြတ်တဲ့ စားကောင်းသောက်ဖွယ်တွေ စားနေရပေမယ့်
ကိုယ့်ရိုတဲ့အစားအစာ၊ ကိုယ့်ရတဲ့ အစားအစာနဲ့ ကျေနပ်
နှစ်သက်မှု၊ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲမှု မရှိတဲ့အတွက်ကြောင့်
အကျွန်ုပ်ရဲ့ စိတ်ဟာ အမြဲတမ်းပူလောင်ပြီး အခုလို ပိန်နေ
ရခြင်းဖြစ်ပါတယ်”

လို့ ကျီးကန်းက ပြန်ဖြေပါတယ်။

ပြီးတော့ ငုံးကလေးကို

“အဆွေငုံး၊ အသင်ဟာ တောထဲမှာ အဆီအနှစ်

မရှိတဲ့ မြက်သီးခြောက်ကလေးတွေသာ စားနေရပါရက်နဲ့ ဘာဖြစ်လို့ ဝဝဖြိုးဖြိုး ဖြစ်နေရတာလဲ”

လို့ ပြန်မေးလိုက်ပါတယ်။

ငုံးကလေးက

“အဆွေကျီး၊ အကျွန်ုပ်ဟာ တောထဲမှာ အဆီ အနှစ်မရှိတဲ့ မြက်သီးခြောက်ကလေးတွေကိုသာ စားနေရ ပေမယ့် ကိုယ့်ရှိတဲ့ အစားအစာ၊ ကိုယ့်ရတဲ့ အစားအစာနဲ့ ကျေနပ်နှစ်သက်မှု၊ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲမှု ရှိတဲ့အတွက် ကြောင့် အကျွန်ုပ်ရဲ့ စိတ်ဟာ အမြဲတမ်း အေးချမ်းပြီး အခုလို ဝဝဖြိုးဖြိုး၊ စိုစိုပြည်ပြည် ဖြစ်နေရခြင်းဖြစ်ပါတယ်”

လို့ ကျီးကန်းကို ပြန်ဖြေလိုက်ပါတယ်။

တင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်းမရှိသူရဲ့ စိတ်ဟာ အမြဲ တမ်းပူလောင်နေပါတယ်။ စိတ်ပူလောင်တော့ ကိုယ်လည်း ပူလောင်ပါတယ်။ စိတ်ပူ ကိုယ်ပူ အမြဲပူနေလို့ စိတ်လည်း မချမ်းသာပါဘူး၊ ကိုယ်လည်း မကျန်းမာပါဘူး။

တင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်းရှိသူရဲ့ စိတ်ဟာ အမြဲတမ်း အေးချမ်းနေပါတယ်။ စိတ်အေးချမ်းတော့ ကိုယ်လည်း

အေးချမ်းပါတယ်။ စိတ်အေးကိုယ်အေး အမြဲအေးနေလို့ စိတ်လည်း ချမ်းသာပါတယ်၊ ကိုယ်လည်း ကျန်းမာပါတယ်။

တင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်းဟာ စိတ်ချမ်းသာခြင်း၊ ကိုယ်ကျန်းမာခြင်းရဲ့ အကြောင်းဖြစ်ပါတယ်။ တင်းတိမ် ရောင့်ရဲနိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အတွက် မပြည့်စုံဘူးဆိုတာ ဘယ် တော့မှ မရှိပါဘူး၊ အမြဲတမ်း ပြည့်စုံနေပါတယ်၊ အမြဲတမ်း ချမ်းသာကြွယ်ဝနေပါတယ်။

သားရေဖိနပ်စီးထားတဲ့ လူတစ်ယောက်ရဲ့ ခြေ ထောက်အစုံဟာ ကမ္ဘာမြေပြင်ကြီးတစ်ခုလုံးကို သားရေနဲ့ ဖုံးလွှမ်းထားရာရောက်သလို တင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်းဖိနပ် စီးထားတဲ့ လူတစ်ယောက်ရဲ့ စိတ်ဓာတ်နဲ့ဘဝ ခြေထောက် အစုံဟာလည်း တစ်လောကလုံးက ပစ္စည်းဥစ္စာတွေ ပိုင် ဆိုင်ရာရောက်သွားတဲ့အတွက် အစစအရာရာ ပြီးပြည့်စုံ နေပါတော့တယ်။

တင်းတိမ်ရောင့်ရဲနိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ သန္တာန်မှာ မဖြစ်သေးတဲ့ ကုသိုလ်တရားတွေလည်း ဖြစ်ပွားလာနိုင်ပါ တယ်။ ဖြစ်ပြီးသားကုသိုလ်တရားတွေလည်း ဆတက်ထမ်း

ပိုး တိုးပွားလာနိုင်ပါတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ တင်းတိမ်
ရောင့်ရဲခြင်းဟာ ကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်း၊ ကုသိုလ်တိုးခြင်းရဲ့
အကြောင်းရင်းဖြစ်လို့ပါပဲ။

မတင်းတိမ် မရောင့်ရဲနိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ သန္တာန်မှာ
မဖြစ်သေးတဲ့ အကုသိုလ်တရားတွေလည်း ဖြစ်ပွားလာနိုင်
ပါတယ်။ ဖြစ်ပြီးသား အကုသိုလ်တရားတွေလည်း တိုးပွား
လာနိုင်ပါတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ မတင်းတိမ်မရောင့်ရဲ
ခြင်းဟာ အကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်း၊ အကုသိုလ်တိုးခြင်းရဲ့ အ
ကြောင်းရင်းဖြစ်လို့ပါပဲ။

မတင်းတိမ် မရောင့်ရဲနိုင်ဘူးဆိုတာ လောဘကို
ကန့်သတ်ချက် မထားနိုင်လို့ပါ။ လောဘကို နှုတ်ခမ်း
မသတ်နိုင်လို့ပါ။ လောဘရဲ့ အလိုကို လိုက်နေသမျှတော့
တင်းတိမ်ရောင့်ရဲတဲ့သူတစ်ယောက် ဖြစ်လာဖို့ မျှော်လင့်
ချက်မရှိတော့ပါဘူး။

လောဘရဲ့သဘောက သူ့အလိုကို ဘယ်လောက်
ပဲ ဖြည့်ပေးဖြည့်ပေး၊ အလိုပြည့်သွားတယ်ရယ်လို့ မရှိပါ
ဘူး။ ရပြီးရင်း လိုချင်ရင်း၊ ရပြီးရင်း လိုချင်ရင်းပါပဲ။ ပင်

၂၂၆

လယ်ကြီးဟာ မြစ်၊ ချောင်း၊ အင်း၊ အိုင်တွေက စီးဆင်းဝင်
ရောက်လာသမျှ ရေတွေအပေါ် အလိုမပြည့်သလို၊ မီးပုံ
ကြီးဟာ ထည့်လိုက်သမျှ လောင်စာတွေအပေါ် အလို
မပြည့်သလို လောဘဟာလည်း ရစရာအာရုံတွေ၊ ရစရာ
ပစ္စည်းဝတ္ထုတွေအပေါ် ဘယ်တော့မှ အလိုမပြည့်ပါဘူး။

အလိုမပြည့်တဲ့ လောဘကို အလိုပြည့်အောင်
စွမ်းဆောင်နိုင်တာက တင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်းပါပဲ။ ကိုယ်ရ
သင့်တာထက် ပိုလိုချင်စိတ် မရှိဘဲ ကိုယ်ရသင့်သလောက်
ရတာနဲ့ပဲကျေနပ်ရင် လောဘဟာ အလိုပြည့်သွားပါတယ်။

တစ်ခါတုန်းက ဘုရားလောင်း ရွှေဟင်္သာဟာ
ဘဝဟောင်းက ဇနီးနဲ့ သမီးသုံးယောက် ဆင်းရဲပင်ပန်းနေ
တာကို မကြည့်ရက်လို့ မကြာမကြာလာပြီး ရွှေသားအတိ
ပြီးတဲ့ အတောင်တစ်တောင်စီ ပေးပါတယ်။

ရွှေဟင်္သာအတောင်တွေ ရောင်းချပြီး ချမ်းသာ
ကြွယ်ဝလာတဲ့ ဇနီးနဲ့သမီးသုံးယောက်ဟာ လောဘရဲ့အလို
ကို နှုတ်ခမ်းမသတ်နိုင်တဲ့အတွက်ကြောင့်၊ တစ်ခါလာပေး
ရင် အတောင်တစ်ခုစီပဲ ရတာကို မကျေနပ် မတင်းတိမ်

နိုင်တဲ့အတွက်ကြောင့်၊ တစ်နေ့ ရွှေဟင်္သာလာတဲ့အခါ ဝိုင်း
ဖမ်းချုပ်ပြီး အတောင်တွေ အကုန်နုတ်ယူပစ်ကြပါတယ်။
နုတ်သမျှ အတောင်တွေဟာ ရွှေမဖြစ်တော့ဘဲ ဗျိုင်း
တောင်လို အဖြူရောင်တွေချည်းပဲ ဖြစ်ကုန်ကြပါတယ်။

ရွှေအတောင်တွေများ ထပ်ပေါက်လာလေမလား
လို့ အိုးထဲထည့်မွေးပေမယ့် အဖြူရောင်အတောင်တွေသာ
ပြန်ပေါက်လာတာမို့ ခါတိုင်း ပုံမှန်ရနေကျ ရွှေအတောင်
တွေ လုံးဝ ဆုံးရှုံးရပါတော့တယ်။ ရွှေဟင်္သာလည်း အလို
ကြီးတဲ့ မိသားစုဆီကို ဘယ်တော့မှ ပြန်မလာတော့ပါဘူး။

ရသင့်တာထက် ပိုလိုချင်ရင် ရသင့်တာပါ ဆုံးရှုံး
တတ်ပါတယ်။ ရသမျှနဲ့ ကျေနပ်တတ်တဲ့ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲ
ခြင်းတရားကို နှလုံးသားမှာ မွေးမြူထားနိုင်သမျှတော့
ရသင့်တာထက် ပိုလိုနေချင်ဦးမှာပါပဲ။

တင်းတိမ်ရောင့်ရဲတယ်ဆိုတာ ရှိသမျှ၊ ရသမျှနဲ့
ကျေနပ်တာကိုခေါ်တယ်ဆိုလို့ ပိုရှိအောင်၊ ပိုရအောင်
ကြိုးစားဖို့ မလိုဘူးလို့ လွဲမှားတဲ့အဓိပ္ပာယ်ကို မကောက်ယူ
လိုက်ပါနဲ့ဦး။

ရှိသမျှ၊ ရသမျှနဲ့ ကျေနပ်ရမယ်ဆိုတာ ပိုရှိ
 အောင်၊ ပိုရအောင် မကြိုးစားနဲ့လို့ ပြောတာ မဟုတ်ပါဘူး။
 တစ်ဖက်က ပိုရှိအောင်၊ ပိုရအောင် ကြိုးစားရင်းနဲ့ တစ်
 ဖက်ကလည်း ရှိသမျှ၊ ရသမျှအပေါ် ကျေနပ်ရမယ်လို့ဆို
 လိုတာပါ။ လက်ရှိအခြေအနေအပေါ် မကျေနပ်တဲ့စိတ်နဲ့
 တိုးတက်အောင် ကြိုးစားနေတာမျိုး မဟုတ်ဘဲ လက်ရှိ
 အခြေအနေကို ကျေကျေနပ်နပ်ကြီး လက်ခံရင်းနဲ့ပဲ ရှေ့
 ဆက်တိုးတက်အောင် ကြိုးစားနေတာမျိုး ဖြစ်ရမယ်လို့
 ဆိုလိုပါတယ်။

စိတ်ဓာတ်အဆင့်အတန်းမြင့်တဲ့လူ၊ လူပီသတဲ့လူ
 ဆိုတာ လက်ရှိ အခြေအနေ၊ လက်ရှိအဆင့်အတန်းထက်
 ပိုပိုပြီး တိုးတက်အောင် အမြဲတမ်း ကြိုးစားအားထုတ်နေရ
 ပါတယ်။ လက်ရှိအခြေအနေ၊ လက်ရှိအဆင့်အတန်းမှာပဲ
 ရပ်တန့်ပြီးဆုံးနေရင် စိတ်ဓာတ်အဆင့်အတန်းနိမ့်တဲ့လူ၊
 လူမပီသတဲ့လူ ဖြစ်သွားပါလိမ့်မယ်။ အညွန့်တလူလူ တိုး
 တက်နေမှ လူလို့ ခေါ်တာ မဟုတ်လား။

တချို့က ရှေ့ဆက် တိုးတက်အောင် မကြိုးစားဘဲ

ရပ်တည်နေပုံကို သဘောပေါက်မယ်ဆိုရင် တင်းတိမ်
ရောင့်ရဲခြင်းနဲ့ ပျင်းရိတွန့်ဆုတ်ခြင်းကို ရောထွေးပစ်မှာ
မဟုတ်တော့ပါဘူး။ တင်းတိမ်ခြင်းနဲ့ ပျင်းရိခြင်း၊ ရောင့်ရဲ
ခြင်းနဲ့ တွန့်ဆုတ်ခြင်း၊ အဓိပ္ပာယ်တခြားစီပါ။

“ယောက်ျားမှန်ငြား ကြိုးစားသင့်စွာ၊ ပညာရှိ
မပျင်းမရိရာ” ဆိုတဲ့ ဘုရားစကားတော်နဲ့အညီ တစ်ဖက်
က ကိုယ့်ဘဝ၊ ကိုယ့်အဆင့်အတန်းကို တိုးတက်သည်ထက်
တိုးတက်အောင် ကြိုးစားအားထုတ်ရင်း တစ်ဖက်ကလည်း
လက်ရှိဘဝ၊ လက်ရှိအဆင့်အတန်းအပေါ် ကျေနပ်နှစ်
သက်စွာ လက်ခံမယ်ဆိုရင် တင်းတိမ်ရောင့်ရဲသူအစစ်
ဖြစ်ပါပြီ။

တစ်လောကလုံးရဲ့ အနှိုင်းမဲ့ကျေးဇူးရှင်ဖြစ်တဲ့
မြတ်စွာဘုရားရှင်က တင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်းဥစ္စာဟာ
အနှိုင်းမဲ့ဥစ္စာဖြစ်တယ်လို့ “သန္တုပ္ပိပရမံ ဓနံ” ဆိုတဲ့ စကား
တော်နဲ့ ဟောကြားညွှန်ပြထားတာမို့ လူသားတိုင်း လူသား
တိုင်း တင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်းဆိုတဲ့ အနှိုင်းမဲ့ဥစ္စာကို အပြည့်
အဝ ရယူပိုင်ဆိုင်နိုင်ကြပါစေလို့ ဆုမွန်ကောင်းတောင်း

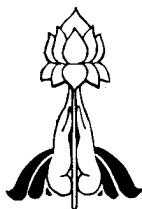
လိုက်ပါတယ်။ ။

■ အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေထ။

အရှင်ဆန္ဒာဓိက(ရွှေပါရမီတောရ)

အပ္ပမာဒမဂ္ဂစင်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ၊ ၂၀၀၀။

အနှိုင်းမဲ့ချမ်းသာ

လောကမှာ ရှိရှိသမျှ ချမ်းသာအားလုံးထဲမှာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာဟာ အနှိုင်းမဲ့ချမ်းသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာလို့လဲ ဆိုတော့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာထက် ပိုပြီး သတ္တဝါတွေကို ဆင်းရဲ ငြိမ်းစေပါတယ်၊ ချမ်းသာစေပါတယ်လို့ နှိုင်းယှဉ်စရာ၊ အစားထိုးစရာ၊ ထပ်တူပြုစရာ တခြားချမ်းသာ မရှိတော့ လို့ပါပဲ။

နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာနဲ့ လဲလှယ်သင့်၊ လဲလှယ်ထိုက်တဲ့ တခြားချမ်းသာ လောကမှာ မရှိတော့တဲ့အတွက် နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာဟာ အနှိုင်းမဲ့ချမ်းသာ ဖြစ်ရပါတယ်။

“လောကမှာ” လို့ စကားအရသာ ပြောရပေမယ့် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာဟာ လောကအတွင်းမှာရှိတဲ့ “လောကတွင်းချမ်းသာ” မဟုတ်ပါဘူး။ လောကအပြင်မှာရှိတဲ့ လောကကို လွန်မြောက်နေတဲ့ “လောကလွန်ချမ်းသာ” ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ပါဠိလို လောကုတ္တရာချမ်းသာ လို့ခေါ်ပါတယ်။ (လောက + ဥတ္တရ = လောကုတ္တရ = လောကကို + လွန်မြောက်ခြင်း။)

ဒါပေမဲ့ လောကနဲ့ ဆက်စပ်နေတဲ့အတွက်၊ လောကဆိုတဲ့ စကားလုံးနဲ့ ဆက်စပ်ပြီး ပြောဆိုသုံးနှုန်းရတဲ့ အတွက် “လောကမှာ ရှိရှိသမျှချမ်းသာ” ဆိုတဲ့ စာရင်းထဲ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကိုလည်း ထည့်သွင်းပြီး ပြောဆိုသုံးနှုန်းကြရပါတယ်။ စကားကတ်ပြီး ငြင်းနေလို့ ဘာမှ အကျိုးမရှိပါဘူး။

လောကမှာ ရှိရှိသမျှချမ်းသာတွေကို တူရာတူရာ စုပေါင်းလိုက်ရင် ချမ်းသာခုနစ်မျိုးပဲ ရှိပါတယ်။ လူ့ကာမဂုဏ်ချမ်းသာ၊ နတ်ကာမဂုဏ်ချမ်းသာ၊ ဈာန်ချမ်းသာ၊ ဝိပဿနာချမ်းသာ၊ မဂ်ချမ်းသာ၊ ဖိုလ်ချမ်းသာနဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်း

သာတို့ပဲဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီချမ်းသာခုနစ်မျိုးထဲမှာ ရှေ့လေး
မျိုးက လောကတွင်းချမ်းသာ (လောကီချမ်းသာ) ဖြစ်ပြီး
နောက်သုံးမျိုးက လောကလွန်ချမ်းသာ (လောကုတ္တရာ
ချမ်းသာ) ဖြစ်ပါတယ်။

“ချမ်းသာတယ်၊ ချမ်းသာတယ်” ဆိုတာ ဆင်းရဲ
ကင်းနေတဲ့သဘောကို ပြောတာပါ။ ချမ်းသာမှန်ရင် ဆင်း
ရဲဒုက္ခ ကင်းရှင်းနေရပါမယ်။ ချမ်းသာတစ်ခုဟာ ဆင်းရဲ
ဒုက္ခတွေနဲ့ ရောပြွမ်းနေတယ်ဆိုရင် အဲဒီချမ်းသာကို ချမ်း
သာစစ်၊ ချမ်းသာမှန်လို့ မခေါ်နိုင်ပါဘူး။ ချမ်းသာတု၊
ချမ်းသာမှားလို့ပဲ ခေါ်နိုင်ပါတယ်။

နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာမှတစ်ပါးသော ချမ်းသာတွေဟာ
ဆင်းရဲဒုက္ခတွေနဲ့ ရောပြွမ်းနေပါတယ်။ ရှေ့နောက်ဝဲယာ
မှာ ဆင်းရဲဒုက္ခအမျိုးမျိုး ခြံရံနေတဲ့အတွက် ချမ်းသာစစ်၊
ချမ်းသာမှန်တွေ မဟုတ်ကြပါဘူး။ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာက
တော့ ဆင်းရဲဒုက္ခ လုံးဝမရောပြွမ်းတဲ့အတွက် ချမ်းသာစစ်၊
ချမ်းသာမှန်ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့လို ဆင်းရဲကင်းတဲ့သဘော
တခြားပြိုင်ဘက်မရှိ၊ နှိုင်းယှဉ်စရာမရှိ၊ သူတစ်ခုတည်းသာ

ရှိတဲ့အတွက် အနှိုင်းမဲ့ချမ်းသာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာမှတစ်ပါးသော ချမ်းသာတွေဟာ သင်္ခတချမ်းသာတွေဖြစ်ပါတယ်။ သင်္ခတဆိုတာအကြောင်း တရားအမျိုးမျိုးနဲ့ စုပေါင်းပြီးတော့ ပြုပြင်စီမံဖန်တီးအား ထုတ်ထားတဲ့အရာကို ခေါ်တာပါ။ သင်္ခတချမ်းသာတွေ ဟာ အကြောင်းတရားအမျိုးမျိုး စုပေါင်းပြီး ပြုပြင်ဖန်တီး ပေးနေရတဲ့အတွက် ဆင်းရဲဒုက္ခအမျိုးမျိုးနဲ့ ရောပြွမ်းနေလို့ ချမ်းသာစစ်၊ ချမ်းသာမှန်တွေ မဟုတ်ပါဘူး။

နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကတော့ အသင်္ခတချမ်းသာပါ။ အသင်္ခတချမ်းသာဟာ အကြောင်းတရားအမျိုးမျိုးစုပေါင်း ပြီး ပြုပြင်ဖန်တီးပေးစရာ မလိုတဲ့အတွက် ဆင်းရဲဒုက္ခ လုံးဝ မရောပြွမ်းလို့ ချမ်းသာစစ်၊ ချမ်းသာမှန် ဖြစ်ပါတယ်။

သင်္ခတချမ်းသာဆိုတာ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရား တွေကို ပြောတာပါ။ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတွေဟာ အချိန်ရှိသမျှ ဖြစ်ပြီး ပျက်နေကြပါတယ်။ ဖြစ်လိုက် ပျက် လိုက်၊ ပျက်လိုက် ဖြစ်လိုက်နဲ့ ဖြစ်လို့မဆုံး၊ ပျက်လို့မဆုံး နိုင်အောင်ပါပဲ။ ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းရဲ့ နှိပ်စက်မှုဒဏ်ကို

တရစပ် ခံနေရတဲ့အတွက်၊ တစ်နည်းအားဖြင့် ပျက်ခြင်း သဘောမှာပဲ လမ်းဆုံးရတဲ့အတွက် သင်္ခတချမ်းသာတွေ ဟာ ချမ်းသာစစ်၊ ချမ်းသာမှန်တွေ မဟုတ်ပါဘူး။

အသင်္ခတချမ်းသာဆိုတာ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရား လုံးဝမရှိတာ၊ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရား လုံးဝချုပ်ငြိမ်းနေတာ ကို ပြောတာပါ။ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရား လုံးဝ မရှိမှတော့ ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းသဘောလည်း လုံးဝ မရှိတော့ဘူးပေါ့။ ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းရဲ့ နှိပ်စက်မှုဒဏ်ကို လုံးဝ မခံရတော့တဲ့ အတွက်၊ တစ်နည်းအားဖြင့် ပျက်ခြင်းသဘောမှာ လမ်း မဆုံးရတဲ့အတွက် အသင်္ခတချမ်းသာဟာ ချမ်းသာစစ်၊ ချမ်းသာမှန်ပါပဲ။

ပျက်တတ်တဲ့ချမ်းသာ၊ ပျက်သွားမယ့် ချမ်းသာ ဟာ ချမ်းသာအစစ်မဟုတ်ပါဘူး။ မပျက်တတ်တဲ့ချမ်းသာ၊ ဘယ်တော့မှ ပျက်မသွားမယ့် ချမ်းသာကမှ ချမ်းသာအစစ် ပါ။ ဘယ်တော့ဆို ဘယ်တော့မှ ပျက်မသွားနိုင်တဲ့ ချမ်းသာ အစစ်ကလည်း နိဗ္ဗာန်တစ်ခုတည်းပဲ ရှိတာမို့ နိဗ္ဗာန် = ချမ်း သာဟာ အနှိုင်းမဲ့ချမ်းသာ ဖြစ်ပါတယ်။

ပုထုဇဉ်တစ်ယောက်အနေနဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာဟာ အနှိုင်းမဲ့ချမ်းသာ ဖြစ်ပါတယ်လို့ ဘယ်လိုလုပ် သိနိုင်ပါ့မလဲ ဆိုတာ မေးစရာရှိပါတယ်။ ဒီအချက်နဲ့ပတ်သက်ပြီး မိလိန္ဒ မင်းကြီးနဲ့ အရှင်နာဂသေန မထေရ်မြတ်တို့ရဲ့ အမေး အဖြေလေးကို နားထောင်ကြည့်ပါဦး။

“နိဗ္ဗာန်မရသေးတဲ့ ပုထုဇဉ်တစ်ယောက်အနေနဲ့ နိဗ္ဗာန်ဟာ ချမ်းသာပါတယ်လို့ သိနိုင်ပါသလားဘုရား”

“နိဗ္ဗာန်မရသေးပေမယ့် နိဗ္ဗာန်ဟာ ချမ်းသာပါတယ်လို့ သိနိုင်ပါတယ် မင်းကြီး”

“ဘယ်လိုလုပ် သိနိုင်ပါသလဲဘုရား”

“မင်းကြီးကို တစ်ခုမေးမယ်၊ လက်ခြေပြတ်မနေ တဲ့သူတွေအနေနဲ့ လက်ခြေပြတ်ခြင်းဟာ ဆင်းရဲပါတယ် လို့ သိနိုင်ပါ့မလား”

“သိနိုင်ပါတယ်ဘုရား”

“ဘယ်လိုလုပ်သိနိုင်တာပါလဲ မင်းကြီး”

“လက်ခြေပြတ်နေသူတွေရဲ့ ငိုကြွေးသံကို ကြားပြီး တော့ လက်ခြေပြတ်ခြင်းဟာ ဆင်းရဲပါတယ်လို့ သိနိုင်ပါ

တယ်ဘုရား”

“အဲဒီလိုပါပဲ မင်းကြီး၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ထင်ထင် တွေ့မြင်ပြီးဖြစ်ကြတဲ့ အရိယာသူတော်ကောင်းကြီးတွေရဲ့ ပြောဆိုသံကို ကြားပြီးတော့ နိဗ္ဗာန်ဟာ ချမ်းသာပါတယ်လို့ သိနိုင်ပါတယ် မင်းကြီး”

ပုထုဇဉ်တွေအနေနဲ့ နိဗ္ဗာန်ရဲ့ ချမ်းသာကြီးပုံကို မှန်းဆသိမြင်နိုင်ပါတယ်ဆိုပေမယ့် ခံစားမှုချမ်းသာကိုမှ ချမ်းသာလို့ အထင်ရောက်နေကြတဲ့ ပုထုဇဉ်အများစုကတော့ ခံစားမှုမရှိတဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို အလကားပေးတောင် မလိုချင်ကြပါဘူး။ အသိဉာဏ်အထိုက်အလျောက် ရှိလို့ လိုချင်ပါတယ်ဆိုတဲ့သူတွေကလည်း သိပ်ပြီး နှစ်နှစ်ကာကာ မရှိလှပါဘူး။

တစ်ခါတုန်းက စာသင်တိုက်ကြီးတစ်တိုက်ကို မကြာခဏ ဝင်ထွက်နေတဲ့ ဒကာမကြီးတစ်ယောက် ရှိခဲ့ဖူးပါတယ်။ သူမရဲ့ အကျင့်ကောင်းလေးတစ်ခုကတော့ ကျောင်းတိုက်ထဲရောက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် တွေ့သမျှ မြင်သမျှ ခွေးချေးပုံတွေကို တစ်ခုမကျန် လိုက်ကျုံးခြင်းပါပဲ။

သူများမလုပ်ချင်တဲ့ သန့်ရှင်းရေးအလုပ်ကို လုပ်ရတဲ့ အတွက် သူများမရတဲ့ ကုသိုလ်အထူးကို ရရှိတယ်လို့ ခံယူ ထားပါသတဲ့။

တစ်နေ့ ခွေးချေးပုံတွေကို အားရပါးရ ကျုံးပြီး သန့်ရှင်းရေးလုပ်နေတဲ့ သူမကို ရဟန်းငယ်လေးတစ်ပါးက

.....

“ဒကာမကြီး၊ ခွေးချေးကျုံးရတဲ့ ကောင်းမှုကြောင့် ဒကာမကြီး နိဗ္ဗာန်မြန်မြန်ရောက်ပါစေ” လို့ ဆုတောင်း ပေးလိုက်ပါတယ်။

“တပည့်တော်မ နိဗ္ဗာန်မလိုချင်ပါဘူးဘုရား”

“ဘာဖြစ်လို့လဲ ဒကာမကြီးရဲ့”

“တပည့်တော်မက လက်ဖက်ရည် သိပ်ပြီးကြိုက် တယ်ဘုရား၊ တစ်နေ့ကို အနည်းဆုံး လက်ဖက်ရည်သုံးလေး ခွက်တော့ သောက်လိုက်ရမှ၊ တပည့်တော်မ လက်ဖက် ရည်မသောက်ရရင် မနေနိုင်ဘူး၊ နိဗ္ဗာန်မှာ ဘာမှမရှိဘူး ဆိုတော့ လက်ဖက်ရည်လည်း ရမှာမဟုတ်ဘူး၊ ဒါကြောင့် နိဗ္ဗာန်တော့ မယူပါရစေနဲ့ဘုရား”

“ကဲ ဒါဆိုလည်း ခွေးချေးကျုံးရတဲ့ကောင်းမှု
ကြောင့် ဒကာမကြီး နောက်ဘဝမှာ အချောဆုံးအလှဆုံး
နတ်သမီးလေး ဖြစ်ပါစေ”

“အဟဲ . . . ဟဲ . . . ပေးတဲ့ဆုနဲ့ ပြည့်ပါစေ
ဘုရား”

နိဗ္ဗာန်မှာ ဘာမှမရှိဘူးဆိုတဲ့အတွေးကြောင့် အ
တုံးလိုက် အတစ်လိုက် ခံစားစရာရှိမှ ကြိုက်တဲ့ ပုထုဇဉ်
အများစုက နိဗ္ဗာန်ကို လိုချင်ရကောင်းမှန်း မသိကြပါဘူး။
ရုပ်နာမ်သာ မရှိတာ အငြိမ်းဓာတ်၊ အအေးဓာတ်တော့
ရှိတယ်ဆိုပြန်တော့လည်း ဒကာမကြီးတစ်ယောက်က . . .

“တပည့်တော်မက ခဏခဏ အအေးပတ်တတ်၊
ခဏခဏ နှာစေးတတ်လို့ တပည့်တော်မနဲ့ နိဗ္ဗာန်နဲ့တော့
မဖြစ်ဘူးဘုရား၊ လူ့ပြည်မှာတောင် ဒီလောက်အေးတာ၊
နိဗ္ဗာန်က အအေးဆုံးဆိုတော့ တပည့်တော်မ ခိုက်ခိုက်တုန်
ပြီး သေလိမ့်မယ်၊ နိဗ္ဗာန်မှာ ခြုံဖို့စောင်တောင် လောက်
မှာ မဟုတ်ဘူး”

လို့ အတည်လိုလို၊ နောက်သလိုလိုနဲ့ စပ်ပြီးပြီး

ပြောရှာပါတယ်။ နိဗ္ဗာန်ကို လုံးဝမလိုချင်တာကတော့ သေ
ချာပါတယ်။ မျက်နှာကိုက မချိုမချင်နဲ့လေ။

ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်း လုံးဝကင်းတဲ့နိဗ္ဗာန်မှာ ဖြစ်
ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိတဲ့ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတွေ
ထက် အဆပေါင်းများစွာ မနှိုင်းယှဉ်သာအောင် ကောင်း
တဲ့၊ အတုမရှိ မွန်မြတ်တဲ့ အငြိမ်းဓာတ်သဘောတစ်မျိုး
တော့ အတိအကျ အထင်အရှား ရှိပါတယ်။

မီးတောက်နေတဲ့ ဖယောင်းတိုင်တစ်တိုင် လုံးဝ
ငြိမ်းသွားတဲ့အခြေအနေကို ကြည့်လိုက်ပေါ့။ ဖယောင်းသား
လည်း ကုန်၊ ကြိုးလည်း ကုန်သွားလို့ မီးတောက် လုံးဝငြိမ်း
သွားတဲ့အချိန်မှာ ဖယောင်းသားလည်း မရှိ၊ ကြိုးလည်းမရှိ၊
မီးတောက်လည်း မရှိတော့ပါဘူး။ ဒါဖြင့် ဘာမှ မရှိတော့
ဘူးလားဆိုရင်တော့ ရှိပါတယ်။ အငြိမ်းဓာတ်တစ်ခု ရှိပါ
တယ်။

ဖယောင်းသား၊ ကြိုးနဲ့ မီးတောက်တို့ ရှိနေတုန်း
က အဲဒီပတ်ဝန်းကျင်မှာ အပူဓာတ်ရှိပါတယ်။ ဖယောင်း
သား၊ ကြိုးနဲ့ မီးတောက်တို့ မရှိတော့တဲ့အခါမှာတော့ အဲဒီ

အပူဓာတ်လည်း မရှိတော့ပါဘူး။ အပူဓာတ် မရှိတော့ပေ
မယ့် အပူဓာတ်ရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက် အငြိမ်းဓာတ်၊ အအေး
ဓာတ်တော့ သေချာပေါက် ရှိနေပါတယ်။ အငြိမ်းဓာတ်၊
အအေးဓာတ် မရှိရင် ပူနေရဦးမှာပေါ့။ အခု ပူမှ မပူတော့
ပဲ။

ချုပ်ဆုံးသွားတဲ့ အပူဓာတ်ဟာ ဘယ်တော့ဆို
ဘယ်တော့မှ ပြန်ရောက်မလာနိုင်တော့ပါဘူး။ ဘယ်နေရာ
မှာ သွားရှာလို့မှလည်း ပြန်မတွေ့နိုင်တော့ပါဘူး။ ချုပ်ဆုံး
သွားတဲ့ အပူဓာတ်နေရာမှာ အစားထိုးဝင်ရောက်လာတဲ့
အငြိမ်းဓာတ်၊ အအေးဓာတ်ဟာလည်း ဘယ်တော့ဆို ဘယ်
တော့မှ ကုန်ပျောက်ပျက်စီးမသွားနိုင်တော့ပါဘူး။ အစဉ်
ထာဝရ တည်တံ့ခိုင်မြဲနေတော့မှာပါ။ အမြဲရှိတဲ့ အရှိတရား
အဖြစ်နဲ့ မတုန်မလှုပ် မပျက်မယွင်း ရပ်တည်နေတော့မှာ
ပါ။

နိဗ္ဗာန်မှာ ထာဝရရှိနေတဲ့ အငြိမ်းဓာတ်ဟာ
လည်း ဒီနည်းအတူပါပဲ။ ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံဆိုတဲ့
ဖယောင်းသား၊ ရုပ်ခန္ဓာ၊ နာမ်ခန္ဓာဆိုတဲ့ ကြိုးနဲ့ ကိလေ-

သာ၊ အိုနာသေဆိုတဲ့ မီးတောက်တွေ လုံးဝကုန်ဆုံးချုပ်
ပြတ်သွားတဲ့အတွက် အပူဓာတ် လုံးဝ မရှိတော့ပေမယ့်
အဲဒီအပူဓာတ်ရဲ့နေရာမှာ ဘယ်တော့ဆို ဘယ်တော့မှ
ကုန်ပျောက်ပျက်စီးမသွားနိုင်တဲ့ အငြိမ်းဓာတ်တစ်မျိုးက
တော့ အစဉ်ထာဝရ တည်တံ့ခိုင်မြဲစွာ ရှိနေပါတယ်။ အမြဲ
ရှိတဲ့ အရှိတရားအဖြစ်နဲ့ မတုန်မလှုပ် မပျက်မယွင်း ရှိနေ
ပါတယ်။

နိဗ္ဗာန်ဟာ ဘာမှမရှိတဲ့ “မရှိတရား” ဆိုရင်
ဘုရား၊ ရဟန္တာ၊ အရိယာသူတော်ကောင်းကြီးတွေက နိ-
ဗ္ဗာန်ကို စကားတစ်ခုလုပ်ပြီး ဂုဏ်တင်ချီးမွမ်းနေကြမှာ
မဟုတ်ပါဘူး။ အငြိမ်းဓာတ်ချမ်းသာကြီး အထင်အရှားရှိ
တဲ့ “အရှိတရား” ဖြစ်လို့သာ “ချမ်းသာအားလုံးထဲမှာ
နိဗ္ဗာန်သာ ချမ်းသာအစစ်၊ နိဗ္ဗာန်သာ အချမ်းသာဆုံး” လို့
တဖွဖွနဲ့ ဂုဏ်တင်ချီးမွမ်းတော်မူကြတာပေါ့။

မြတ်စွာဘုရားရှင်လက်ထက်တုန်းက ထိပ်တန်း
မင်းစိုးရာဇာတွေ၊ ထိပ်တန်းသူဌေးသူကြွယ်တွေ သူတို့ရဲ့
စည်းစိမ်ချမ်းသာတွေ စွန့်လွှတ်ပြီး သာသနာ့ဘောင်ဝင်

ရဟန်းပြုကြပါတယ်။ ရဟန္တာဖြစ်ပြီးတဲ့နောက် ဖလသမာပတ်ဝင်စားပြီး နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို အာရုံပြုရတာ ကောင်းလွန်းလို့ “ချမ်းသာလိုက်တာ. . . ချမ်းသာလိုက်တာ” နဲ့ မကြာခဏ ရေရွတ်မြည်တမ်း ဥဒါန်းကျူးကြပါသတဲ့။ သူတို့ ခံစားခဲ့ဖူးတဲ့ မင်းစည်းစိမ်၊ သူဌေးစည်းစိမ်တွေထက် အဆမတန် ကောင်းလွန်းလို့သာ အခုလို ဥဒါန်းကျူးကြတာပေါ့။

ဘယ်ချမ်းသာနဲ့မှ မတူတဲ့ အနှိုင်းမဲ့ချမ်းသာကြီး ဖြစ်လို့သာ မြတ်စွာဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင်လည်း တရားဟောနေရင်း တရားနာပရိသတ်က သာဓုခေါ်နေချိန် စက္ကန့်ပိုင်းလေးမှာတောင် ဖလသမာပတ်ဝင်စားပြီး နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုဖြစ်အောင် ပြုလိုက်သေးတယ် မဟုတ်လား။ ထေရီထေရာ ရဟန္တာအဆူဆူကလည်း ခန္ဓာဝန်ချခါနီး အချိန်မှာ အသင်္ခတနိဗ္ဗာန်ကို အပြီးတိုင် ဝင်စံရတော့မှာမို့ ဝမ်းသာလွန်းလို့ ဥဒါန်းတွေ ကျူးကျူးသွားခဲ့ကြတယ် မဟုတ်လား။

နှုတ်နှုတ်ခြိုက်ခြိုက် အိပ်ပျော်နေတဲ့ လူတစ်ယောက်

ကို အိပ်ရေးမဝသေးခင်မှာ အတင်းလှုပ်နှိုးပြီး သူ့အကြိုက် ဆုံးအစားအစာတွေ သွားကျွေးကြည့်ပါလား။ အိပ်လို့ ကောင်းတုန်း အိပ်ရေးပျက်အောင် လှုပ်ရပါမလား ဆိုပြီး အရမ်းစိတ်ဆိုးမှာ သေချာပါတယ်။ အိပ်ပျော်နေစဉ်မှာ ခံစားမှု အထင်အရှား မရှိပါဘဲနဲ့ ခံစားမှု အထင်အရှားရှိ တဲ့ အစားအစာထက် အိပ်စက်ခြင်းကို ပိုပြီးတန်ဖိုးထား တာ ဘာ့ကြောင့်လဲ၊ ရှင်းပါတယ်။ ခံစားမှုချမ်းသာထက် ငြိမ်းအေးမှုချမ်းသာက ပိုပြီးကောင်းလို့ပေါ့၊ ပိုပြီးအဆင့် မြင့်လို့ပေါ့။

အနာရောဂါဖြစ်နေတဲ့သူ အနာရောဂါပျောက် သွားရင် သူ့မှာ အနာရောဂါလည်း မရှိတော့ဘူး။ တခြား ဘာတစ်ခုမှလည်း ရှိလာတာ မတွေ့ရဘူး။ ဒါပေမဲ့ သိပ် ချမ်းသာတယ်။ ထောင်ကျနေတဲ့သူ ထောင်က လွတ်လာ ရင် သူ့မှာ ထောင်လည်း မရှိတော့ဘူး။ တခြားဘာတစ်ခုမှ လည်း ရှိလာတာ မတွေ့ရဘူး။ ဒါပေမဲ့ သိပ်ချမ်းသာတယ်။ ဘာလို့လဲ၊ မျက်စိနဲ့ မမြင်ရတဲ့ လွတ်မြောက်ငြိမ်းအေးမှု ချမ်းသာဆိုတာ အထင်အရှား ရှိနေလို့ပေါ့။

အိပ်စက်ခြင်း၊ ရောဂါပျောက်ခြင်းနဲ့ ထောင်လွတ်
ခြင်းတို့ရဲ့ မရှိတဲ့ အရှိသဘောနဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာရဲ့ မရှိတဲ့
အရှိသဘောကို ရိုးတိုးရိပ်တိပ် တွဲစပ်ခန့်မှန်းကြည့်မယ်ဆို
ရင် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ အကောင်အထည်မရှိတဲ့ နိဗ္ဗာန်ရဲ့
အငြိမ်းဓာတ်ချမ်းသာကို မပွင့်တပွင့်တော့ သဘောပေါက်
တန်ကောင်းပါရဲ့။

တစ်ခါတုန်းက အနာထပိဏ်သူဌေးကြီးရဲ့သား
မောင်ကာဠဟာ ဖခင်က “ငွေတစ်ရာပေးမယ်၊ ဥပုသ်သွား
စောင့်” ဆိုလို့ ဘုရားကျောင်းကို ထွက်ခဲ့ပေမယ့် တရား
မနာ၊ ဥပုသ်မစောင့်ဘဲ သင့်တော်ရာမှာ အိပ်ပြီး ပြန်လာခဲ့
ပါတယ်။ အိမ်ပြန်ရောက်တော့ ငွေတစ်ရာ မပေးမချင်း
ထမင်းမစားဘဲ ဂျီကျနေခဲ့ပါတယ်။

နောက်တစ်နေ့ကျတော့ “တရားတစ်ပုဒ် မှတ်မိ
အောင် နာလာနိုင်ခဲ့ရင် ငွေတစ်ထောင်ပေးမယ်” ပြောလို့
တရားကို သေသေချာချာ စူးစူးစိုက်စိုက် နားထောင်လိုက်
တာ တရားနာနေရင်းနဲ့ သောတာပန် ဖြစ်သွားပါတယ်။
အိမ်ပြန်ရောက်တော့ ငွေတစ်ထောင် လုံးဝမတောင်းတော့

ပါဘူး။ ဖခင်က အတင်းပေးတာတောင် လုံးဝ မယူဘဲ
ငြင်းဆန်လိုက်ပါတယ်။ တရားနာခအဖြစ်နဲ့ ငွေပေးတာကို
တောင် အရှက်ကြီး ရှက်နေမိပါသတဲ့။

နိဗ္ဗာန်မြင်နိုင်တဲ့ သောတာပန်ဖြစ်သွားပြီဆိုတော့
ခံစားမှု ချမ်းသာထက် အဆင့်မြင့်တဲ့ ငြိမ်းအေးမှုချမ်းသာ
ကို ကိုယ်တိုင်လက်တွေ့ သဘောပေါက်သွားပြီပေါ့။ အရင်
က ခံစားမှုချမ်းသာကို အထင်ကြီးခဲ့ပေမယ့် အခုတော့
အထင်မကြီးတော့ဘူးလေ။

သရက်သီး အမျိုးဇာတ်ချင်း အတူတူတောင်မှ
စိန်တစ်လုံး သရက်သီးစားပြီးရင် တခြား ဘယ်သရက်သီးမှ
မစားချင်တော့သလို နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကိုရပြီးမှတော့ တခြား
ဘယ်ချမ်းသာကိုမှ မလိုချင်တော့ပါဘူး။ ငြိမ်းအေးမှုချမ်း
သာကို ရပြီးမှတော့ တခြား ဘယ်ခံစားမှုချမ်းသာကိုမှ
မလိုချင်တော့ပါဘူး။

တကယ်တော့ ခံစားမှုချမ်းသာတွေက ဘယ်
လောက်ပဲ ကောင်းကောင်း၊ မနားတမ်း မရပ်တမ်း အ
ဆက်မပြတ် ခံစားလို့ မရပါဘူး။ ကိုယ်သိပ်ကြိုက်တဲ့အစား

အစာတစ်ခုကို ဝသွားလည်း မရပ်ဘဲ တစ်နေ့လုံး ဆက်
စားနိုင်ပါ့မလား။ ဘယ်အဆင်း၊ အသံ၊ ဘယ်အနံ့၊ အရ-
သာ၊ ဘယ်အထိအတွေ့၊ အတွေးအကြံမှ တစ်မျိုးတည်းကို
တစ်နေ့လုံး၊ တစ်လလုံး အဆက်မပြတ် မရပ်မနား ခံစားလို့
မရပါဘူး။ ခံစားမှုချမ်းသာမှန်သမျှ ရိုးအီသွားတတ်တဲ့
ချမ်းသာတွေချည်းပါပဲ။

ငြိမ်းအေးမှုချမ်းသာကတော့ ဘယ်တော့မှ ရိုးအီ
မသွားနိုင်တဲ့ ချမ်းသာပါ။ တစ်နေ့လုံး၊ တစ်ပတ်လုံး မရပ်
မနား ခံစားလို့လည်း ရပါတယ်။ တစ်လလုံး၊ တစ်နှစ်လုံး
အဆက်မပြတ် ခံစားမယ်ဆိုလည်း ဝမသွားပါဘူး။ အမြဲ
ထာဝရ ခံစားမယ်ဆိုလည်း မတင်းတိမ် မရောင့်ရဲနိုင်
လောက်အောင်ကို ကောင်းပါတယ်။ တစ်မည်တည်းနဲ့
အမြဲကောင်းတဲ့ တစ်မည်ကောင်းချမ်းသာပါပဲ။ (ချမ်းသာ
မှန်းပေါ်လွင်ရန် ခံစားဟု သုံးနှုန်းထားသော်လည်း ခံစားမှု
ချမ်းသာ မဟုတ်ပါ။)

တောရွာမှာနေတဲ့သူက ကိုယ်စားဖူးတဲ့ တောရွာ
က အစားအစာလေးကိုပဲ လောကမှာ အကောင်းဆုံးလို့

ထင်နေရင် မှားမှာပေါ့။ အနုကြည့်မှန်ဘီလူးနဲ့ မကြည့်ဖူး တဲ့သူက ရေထဲမှာ ပိုးမွှားလေးတွေ မရှိပါဘူးလို့ ငြင်းနေရင် လူရယ်စရာဖြစ်မှာပေါ့။ နိဗ္ဗာန်မြင်နိုင်လောက်တဲ့ ဉာဏ် မျက်လုံး မရှိတာနဲ့ဘဲ နိဗ္ဗာန်ဟာ အလကားပါလို့ ရှုတ်ချရင် သဘာဝကျပါ့မလား။

လမင်းကြီးကို တိမ်ဖုံးနေလို့ မမြင်ရတာနဲ့ပဲ လ မင်းကြီး မရှိပါဘူးလို့ ငြင်းရင် ငြင်းတဲ့သူ လူမိုက်ပါပဲ။ လမင်းကြီးကို မြင်ချင်ရင် တိမ်ကင်းစင်တဲ့အချိန်ထိ စောင့် ကြည့်ရပါမယ်။ ကိလေသာတိမ်တွေ ဖုံးအုပ်နေလို့ မမြင် တွေ့ရတဲ့ နိဗ္ဗာန်လမင်းကြီးကို မြင်တွေ့ချင်ရင် ကိုယ့်ရဲ့ ဉာဏ်မျက်လုံးမှာ ဖုံးအုပ်နေတဲ့ ကိလေသာတိမ်တွေ ကင်း စင်သွားအောင် အရင်ဆုံး ကြိုးစားရပါမယ်။ ကိလေသာ ကင်းစင်တဲ့တစ်နေ့ နိဗ္ဗာန်ကို ဘွားကနဲ တွေ့မြင်ရပါလိမ့် မယ်။

ပြုပြင်မှုကင်းနေတဲ့ အသင်္ခတနိဗ္ဗာန်ကို အပြင် မှာရှိလို့ ဗဟိဒ္ဓနိဗ္ဗာန်လို့ခေါ်ပါတယ်။ ကိလေသာငြိမ်းနေတဲ့ ပရိနိဗ္ဗာန်ကို အတွင်းမှာရှိလို့ အဇ္ဈတ္တနိဗ္ဗာန် လို့ခေါ်ပါ

တယ်။ ဗဟိဒ္ဓနိဗ္ဗာန်ကို အပြီးအပိုင် လိုချင်ရင် အဇ္ဈတ္တနိ-
ဗ္ဗာန်ကို အပြီးအပိုင်ရအောင် အရင်အားထုတ်ရပါမယ်။
အားထုတ်တဲ့နည်းကလည်း သတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာတရား
ကလွဲလို့ တခြားနည်းလမ်း မရှိတော့ပါဘူး။

ဒွါရခြောက်ပါးမှာ ပေါ်လာသမျှ ရုပ်တရား၊ နာမ်
တရားတွေကို မြင်တိုင်း၊ ကြားတိုင်း၊ နံတိုင်း၊ စားတိုင်း၊
ထိတိုင်း၊ သိတိုင်း မြင်တယ်၊ ကြားတယ်၊ နံတယ်၊ စားတယ်၊
ထိတယ်၊ သိတယ်လို့ ပစ္စုပ္ပန်ကျကျ မလွတ်တမ်း ရှုမှတ်သွား
မယ်ဆိုရင် သတိ၊ သမာဓိ၊ ဉာဏ်၊ အားကောင်းလာတာ
နဲ့အမျှ ရုပ်နာမ်ကွဲ၊ ကြောင်းကျိုးသိ၊ ဖြစ်ပျက်မြင်၊ လက္ခ-
ဏာထင်ပြီး နောက်ဆုံး မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ် ဆိုက်ရောက်
သွားတဲ့အခါမှာတော့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်
ကျ မျက်မှောက်ပြုနိုင်ပါပြီ။

တစ်လောကလုံးရဲ့ အနှိုင်းမဲ့ကျေးဇူးရှင်ဖြစ်တဲ့
မြတ်စွာဘုရားရှင်က နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာဟာ အနှိုင်းမဲ့ချမ်းသာ
ဖြစ်ပါတယ်လို့ “နတ္ထိ သန္တိပရံ သုခံ” ဆိုတဲ့ စကားတော်နဲ့
ဟောကြားညွှန်ပြထားတာမို့ လူသားတိုင်း လူသားတိုင်း

နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာဆိုတဲ့ အနှိုင်းမဲ့ချမ်းသာကို ဒီဘဝ ဒီခန္ဓာနဲ့ပဲ
ထာဝရအပြီးအပိုင် မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြပါစေလို့ ဆုမွန်
ကောင်း တောင်းလိုက်ပါတယ်။ ။

■ အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေထ။

အရှင်သန္တာဓိက(ရွှေပါရမီတောရ)

အပ္ပမာဒမဂ္ဂဇင်း၊ အောက်တိုဘာလ၊ ၂၀၀၀။

